

دکتر محمد حیدری
مدیرکل بیمه سلامت
استان چهارمحال و بختیاری

وقتی بیمه از درمان هزینه‌ها به مدیریت بیماری می‌رسد

نقش بیمه سلامت در مدیریت بیماری‌های مزمن غیرواگیر و کاهش بار اقتصادی سلامت

هفته بیمه سلامت، فرصتی برای بازخوانی یکی از مهم‌ترین کارکردهای نظام بیمه‌ای است؛ کارکردی که فراتر از جبران هزینه‌های درمان، به حمایت از سلامت مردم و صیانت از منابع خانواده و جامعه بازمی‌گردد. در این میان، بیماری‌های مزمن غیرواگیر جایگاه ویژه‌ای دارند؛ بیماری‌هایی که ممکن است سال‌ها همراه فرد باقی بمانند و هزینه‌های درمان، دارو، مراقبت و توانبخشی را به‌صورت مستمر به خانواده و نظام سلامت تحمیل کنند.

بیماری‌های قلبی و عروقی، سرطان‌ها، دیابت و بیماری‌های مزمن تنفسی، چهار گروه اصلی بیماری‌های غیرواگیر را تشکیل می‌دهند. بر اساس برآوردهای سازمان جهانی بهداشت، بیماری‌های غیرواگیر در سال ۲۰۲۱ دست‌کم ۳۴ میلیون مرگ در جهان رقم زده‌اند و حدود ۵۷ درصد مرگ‌های ناشی از علل غیرهمه‌گیر را به خود اختصاص داده‌اند. چهار گروه اصلی این بیماری‌ها نیز سهم قابل توجهی در مرگ‌های زودرس دارند.ایران نیز از این روند مستثنی نیست.

بر اساس داده‌های سازمان جهانی بهداشت، بیماری‌های غیرواگیر بخش عمده‌ای از مرگ‌ها در کشور را به خود اختصاص می‌دهند. بیماری‌های قلبی و عروقی، سرطان‌ها، دیابت و بیماری‌های مزمن تنفسی، علاوه بر پیامدهای انسانی، آثار اقتصادی گسترده‌ای نیز به همراه دارند. این واقعیت نشان می‌دهد که بیماری‌های مزمن دیگر صرفاً موضوعی میان پزشک و بیمار نیستند؛ بلکه با اقتصاد خانواده، بهره‌وری نیروی کار، بودجه عمومی و پایداری مالی نظام سلامت ارتباط مستقیم دارند. فرد مبتلا به دیابت یا فشار خون، برای یک دوره کوتاه درمان نمی‌شود؛ بلکه به پایش مستمر، دارو، آزمایش، ویزیت و در برخی موارد به بستری و درمان عوارض نیاز دارد. همین مسئله درباره بیماران مبتلا به سرطان، بیماری‌های قلبی و عروقی و بیماری‌های مزمن تنفسی نیز صدق می‌کند. از همین رو، هرچه تشخیص بیماری دیرتر انجام شود یا کنترل آن با تأخیر و کیفیت پایین‌تری صورت گیرد، احتمال بروز عوارض و تحمیل هزینه‌های سنگین‌تر افزایش می‌یابد. در چنین شرایطی، نقش بیمه سلامت از پرداخت هزینه درمان فراتر می‌رود و به مدیریت هوشمندانه مسیر سلامت بیمه‌شده گسترش پیدا می‌کند.